

Monitörden Yansıyanlar

Levent Daşkiran

leventdaskiran@yahoo.com

E-mürekkep elimize bulaştı bir kere

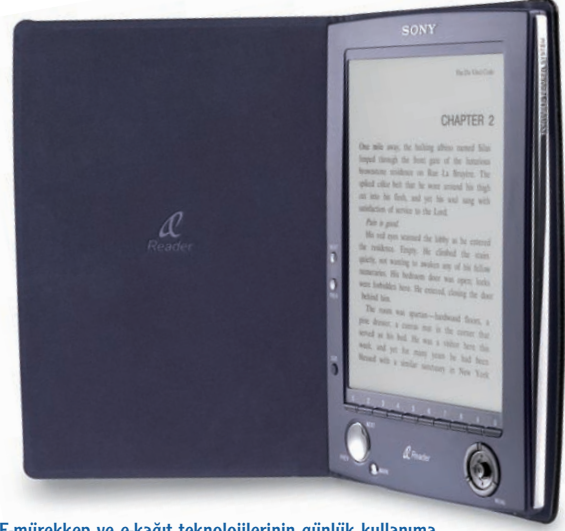
E-ink, veya e-mürekkep olarak adlandırılan teknoloji uzun süredir gündemde. Hatta fikrin ne olduğundan ve bu teknolojiyi ilk kullanan ürünlerden zaman zaman bu köşede de bahsetmişim. E-mürekkep teknolojisi, temel olarak alttan ve rilen uygun bir akım yardımıyla şeffaf küreler içinde yüzen farklı renklerdeki pozitif ve negatif yüklü parçacıkların yüzeye itilmesi prensibiyle çalışıyor. Her bir küreye uyguladığınız yükün cinsini belirleyerek, küredeki beyaz veya siyah parçacıklardan hangilerinin yüzeye doğru ilerleyeceğini belirleyebiliyorsunuz. Böylece yüzeyde likit kristal ekranlardan farklı olarak her açıdan net bir biçimde izlenebilen, temiz ve yansız bir görüntü oluşuyor. E-mürekkep teknolojisinin bir diğer güzel tarafı da sadece görüntüyü yenilerken enerjiye ihtiyaç duyması. Yani herhangi bir sayfayı ekrana çizdiğinizde, sayfa içeriği yenilenene kadar cihaz bu bilgiyi görüntüde tutmak için ek bir enerji harcamıyor (<http://www.e-ink.com>).

Sony, daha önce Japonya'da piyasaya sürdüğü Librie ve iRex Technologies firmasının iLiad adlı ürününün ardından yeni bir ilk nesil e-mürekkep tabanlı okuyucuyu Amerika'da piyasaya sürerek bu akımı hareketlendirmeyi hedefliyor. Sony Reader adı verilen ürün, incecik bir klasör görünümünde ve sayfaları görüntülemek için e-mürekkep teknolojisini kullanıyor. Bunun yanında RTF ve PDF gibi dokümanları ve resim dosyalarını görüntüleyebilme, hatta ses dosyalarını çalabilme özelliğine de sahip. Dahili belleğine orta boy 80 kitabı sığdırabilen cihaz, ek bellek kartlarıyla daha fazlasını da yanınızda taşımaya imkan sağlıyor. Dahili pillerinin tek şarjda 7 bin 500 sayfayı çevirebilecek kadar dayandığı iddia ediliyor.

Bu cihazlar sayesinde, neredeyse tüm bir kütüphaneyi defter boyundaki incecik bir yazı panosuna sığdırabilme fikri oldukça etkileyici. Hatta işi biraz daha büyütürseniz, tüm öğrenim hayatınız boyunca ihtiyaç duyacağınız bütün ders kitaplarını tek bir tablete sığdırıp yanınızda taşımanız da mümkün. Gel gelelim bu ilk nesil cihazların kitap kurtları tarafından iPod muamelesi görmesinin önünde bazı engeller var. Bunlardan ilki, kitabı açtığınızda sayfa seçimine izin vermemesi. Yani bana şu kitabın 60. sayfasını aç diyemiyorsunuz, gideceğiniz yere kadar sayfaları baştan sona çevirmeniz lazım. İkincisi, cihazın dahili bir aydınlatma sistemi olmadığından geceleri okumak için sizi yine ortam ışığına muhtaç bırakıyor. Üçüncüsü, belleğindeki içerik sayısal olarak depolanmasına rağmen içeriğinde arama yapmanıza izin vermiyor. Dördüncüsü, deneyenlerden bazıları cihazın görüntüleme sisteminin kontrastla ilgili problemleri olduğunu ve halen basılı kitap

Koş, hala vaktin varken

Eğer kendinizi sürekli bir yerlere yetişmeye çalışırken buluyorsanız ve bir randevunuz diğerini kovalıyorsa, resimdeki saat hayatınızı kolaylaştırabilir. Şekil olarak şimdilik o kadar da çekici durmuyor ama yaptığı iş ilginç: Önce saate randevu saatlerinizi ve randevu adreslerini aktarıyorsunuz. Daha sonra saat, kablosuz bağlantı aracılığıyla üzerinizdeki GPS cihazından bulunduğunuz kontrol etmeye başlıyor. Diyelim ki bir sonraki randevunuz 5 kilometre ilerde; saat hemen size uygun bir rota belirliyor ve yeni yere ulaşmanın ne kadar zaman alacağını hesaplıyor. Örneğin tahmini ulaşım süresini 10 dakika olarak belirlediyse, randevunuza 10 dakika kala çoktan yola çıkmış olmanız lazım diye bas bas bağıyor. Eğer vakit gelip de hala yola çıkmadıysanız veya yolda bir şeyler ters giderse, bir iyilik daha yapıp bu kez de randevunuza ortalama kaç dakika geç kalacağınızı gösteriyor. Ah bir de gündelik hayatta başınıza kaç çeşit aksilik gelebileceği konusunda bir fikri olsaydı... Daha fazla bilgi ve fikir sahibinin diğer ilginç projeleri -hatta projeleri için <http://www.fremartın.de/en/projects/jitwatch> adresini ziyaret edebilirsiniz.

E-mürekkep ve e-kağıt teknolojilerinin günlük kullanıma girmesi, bir çok yeni uygulamayı mümkün hale getirebilir.

hissi veremediğini söylüyorlar. İşin ilginç, bu cihazın 2004'te Japonya'da piyasaya sürülen Librie adlı sürümü çok daha fazla şey yapabildiği hissi uyandırıyor (<http://tinyurl.com/yqj989>). Birinci nesil piyasaya daha yeni giriyor, ama gözü müzü şimdiden ikinci nesle diktik bile. Cihazla ilgili daha detaylı ve bilgilere ulaşmak için <http://www.learningcenter.sony.us/assets/itpd/reader> adresini ziyaret edebilirsiniz. E-mürekkep teknolojisinin nasıl çalıştığı ve sayfaların tepki süresiyle merak edenler de iLiad'ın <http://tinyurl.com/2chpwg> adresindeki gerçek zamanlı tanıtım videosunu izleyebilirler.

Bu arada e-mürekkep teknolojilerinin sürekli bir gelişim içinde olduğunun altını çizmekte de fayda var. Örneğin <http://tinyurl.com/kz4ps> adresinde Fujitsu'nun ön tanıtımını yaptığı ve benzer prensiple çalışmasına rağmen renkli ekrana sahip cihazın resimleri yer alıyor. <http://tinyurl.com/2yoy93> adresinde de esnek e-kağıt teknolojisinin 2008'de seri üretime geçeceğiyle ilgili detaylı bir haber var. Bu konuda benim bir vizyonum vardır: Masa üstünde duran e-kağıt ile hazırlanmış dergi veya gazetenin her sabah, hatta daha da abartırsak her yeni haber patlak verdiğinde evinizdeki kablosuz ağ üzerinden kendi kendini güncelleyebildiğini hayal ederim. İnternet ve basılı yayınlar konusundaki süregelen rekabetin keşim noktasının da hep böyle bir şey olacağını düşünürüm. Bakalım önümüzdeki 10 yıl içinde bu hayalimizi masamızın üzerinde görebilecek miyiz...

Birileri bu saati seri olarak üretmeye karar verirse, randevularınıza geç kalmak için fazla bir bahaneniz kalmayacak.